

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4To/4/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117012125
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Sninský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8117012125.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Sninského a sudcov JUDr. Petra Tobiaša a JUDr. Moniky Halkociovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 30.08.2018, v trestnej veci proti obž. O. I. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák., o odvolaní obžalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov sp. zn. 1T/114/2017 zo dňa 15.12.2017, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 2 Tr. por. z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Na základe § 322 ods. 3 Tr. poriadku
obž. O. I., nar. XX.XX.XXXX v Q., trvale bytom F. pri I. č. XXX, okr. I.

u k l a d á

podľa § 158 Tr. zák., § 56 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. peňažný trest vo výške 500,- (päťsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, náhradný trest odňatia slobody na 4 (štyri) mesiace.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom bola obž. O. I. uznaná vinnou z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 158 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

-dňa XX.X.XXXX v čase o XX:XX hod. na križovatke cesty X/XX ul. C. a miestnej komunikácie ul. Na T. v N. viedla osobného motorové vozidlo zn. H. Z., E.: I na signál voľno dávaný zvislým dopravným svetelným signalizačným zariadením v smere jazdy z ul. C. vľavo na ul. Na T., pričom nedala prednosť v jazde protiidúcemu osobnému motorovému vozidlu zn. VW Polo, EČV: N ktoré v tom čase viedla vodička O. K., nar. XX.X.XXXX, jazdiaca na signál voľno dávaný zvislým dopravným svetelným signalizačným zariadením rovno po ul. C. v smere od obce J. do centra mesta N., ktorá tak svojou prednou časťou vozidla narazila do pravej bočnej časti osobného motorového vozidla zn. Hyundai Getz a kde následkom zrážky došlo k zraneniu vodičky O. K., podľa znaleckého posudku znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia K.. K. J. č. XXX/XXXX v rozsahu: pomliaždenie mostíka a prednej plochy hrudníka s dobou liečenia 23-25 dní, čím obvinená ako vodička svojím konaním porušila ustanovenie § 19 ods. 4 Zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Za to jej bol uložený podľa § 158 Tr. zák. s použitím § 36 písm. j/, I/ Tr. zák., § 38 ods. 2, 3, 8 Tr. zák. v spojení s § 56 ods. 1, 2 Tr. zák. peňažný trest vo výške 500,- (päťsto) Eur.

Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. jej bol uložený pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 4 (štyri) mesiace.

Podľa § 61 ods. 1, 2 Tr. zák. jej bol uložený trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na 1 (jeden) rok.

Proti tomuto rozsudku podala písomne prostredníctvom svojho obhajcu v zákonnej lehote dňa 21.12.2017 obžalovaná odvolanie, no len proti výroku o treste, pričom vytkla okresnému súdu, že jej bol uložený neprímerane prísny trest vzhľadom na závažnosť porušenia noriem trestného práva, ako aj následkov, pričom doposiaľ nebola súdne trestaná, bola priaznivo hodnotená z miesta bydliska a v evidenčnej karte vodiča mala len jeden záznam. Okrem toho dodala, že okresný súd v zmysle § 61 ods. 2 Tr. zák. nemal povinnosť ukladať trest zákazu činnosti, pričom žiadnym spôsobom neprihliadal na skutočnosť, že sa stará a poskytuje celodennú starostlivosť o svojho ťažko chorého 92 ročného otca a so svojim osobným motorovým vozidlom chodí s ním 4-6 krát do mesiaca na lekárske ošetrenia, a tak podľa jej názoru uložením trestu zákazu činnosti nebude sankcionovaná len ona, ale aj jej otec, čím dôjde k vážnemu ohrozeniu jeho zdravia. Odvolateľka dodala, že spolupracovala s poškodenou, aby bola odškodnená v rámci poisťnej udalosti a s prihliadnutím na svoju doterajšiu beztrestnosť a všetky poľahčujúce okolnosti, podľa jej názoru, nebol dôvod na uloženie trestu zákazu činnosti, pričom na splnenie účelu trestu by podľa jej názoru postačoval aj peňažný trest.

Na základe takto podaného odvolania postupoval krajský súd v intenciách ustanovenia § 317 ods. 1 Tr. por., podľa ktorého ak odvolací súd nezamietne odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. a v prejednávanej veci navyše, keďže obžalovaný urobil vyhlásenie podľa § 257 ods. 1 písm. b/ Tr. por. a bol poučený podľa § 257 ods. 5 Tr. por., len pokiaľ by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por. Keďže krajský súd v danom prípade nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c/ Tr. por., preskúmal len napadnutý výrok rozsudku, teda výrok o treste a zistil nasledovné.

Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia plynie, že pri druhu trestu a jeho výmere prvostupňový súd s poukazom na vykonané dokazovanie dospel k záveru, že na potrestanie obžalovanej a jej prevýchovu, aj v záujme generálnej prevencie, vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností u obžalovanej, jej doterajší život, jej doterajšiu beztrestnosť, priznanie a oľutovanie spáchaného trestného činu, ako aj skutočnosť, že obžalovaná je síce invalidná dôchodkyňa, ale má stály mesačný príjem vo výške 423,- Eur, postačí peňažný trest vo výške 500,- Eur a pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody v trvaní štyri mesiace. S odkazom na to, že k spáchaniu skutku došlo porušením dôležitej povinnosti uloženej zákonom, zároveň súd obžalovanej uložil trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na jeden rok, teda na spodnej hranici zákonom stanovenej sadzby, ktorú dĺžku považoval za primeranú a dostatočnú, vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaná bola doposiaľ iba jedenkrát postihnutá za priestupok na úseku cestnej premávky.

So všetkými závermi okresného súdu týkajúcimi sa výroku o treste sa krajský súd nemohol stotožniť.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, priťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy. Podľa § 34 ods. 3 Tr. zákona trest má postihovať iba páchatela tak, aby bol zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby.

Vo všeobecnosti, s ohľadom na odvolacie námietky obžalovanej, považuje krajský súd za potrebné uviesť, že obligatórne uloženie trestu zákazu činnosti Trestný zákon v ustanovení § 158 síce výslovne neustanovuje, súd je ale oprávnený takýto druh trestu vzhľadom na ustanovenie § 34 ods. 6 Tr. zákona uložiť, ak zistí podmienky na jeho uloženie nielen špeciálne uvedené v § 61 ods. 2 Tr. zákona, ale súčasne aj všeobecné podmienky uvedené v § 34 ods. 4 Tr. zákona.

Krajský súd sa v prejednávanej veci nestotožnil s výrokom, ktorým okresný súd uložil obžalovanej aj trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá všetkých druhov, pretože uloženie tohto druhu trestu krajský súd nepovažoval za nevyhnutné na dosiahnutie účelu trestu uvedeného v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zákona. V tomto smere totiž okresný súd podľa názoru krajského súdu nezohľadnil všetky skutočnosti rozhodné pre uloženie takého druhu trestu, ako vyplývajú z ustanovenia § 34 ods. 4 Tr. zák., ale zohľadnil len povahu spáchania činu, keď k spáchaniu skutku došlo porušením dôležitej povinnosti uloženej zákonom.

Obžalovaná nepochybne porušila dôležitú povinnosť vodiča, s porušením ktorej je často spojený vznik dopravných nehôd, pri ktorých dochádza k škodám na zdraví a majetku, pretože v meste na križovatke, kde bola premávka riadená signalizačným zariadením nedala prednosť v jazde protiúdcemu osobnému motorovému vozidlu. V prejednávanej veci bol aj následok na zdraví poškodenej výrazný.

Zákaz vykonávať činnosť, pri ktorej páchatel spáchal trestný čin musí však byť odôvodnený nutnosťou vytvoriť podmienky, aby zo strany páchatela nemohlo minimálne po určenú dobu výkonu tohto trestu dochádzať k porušovaniu zákona a k vytvoreniu protiprávneho stavu, s ktorým je spojené zvýšené riziko škody na zdraví či majetku a ohrozenie či porušenie všeobecne záväzných pravidiel cestnej premávky. To predpokladá zohľadniť aj osobu páchatela, jeho náchylnosť na porušovanie povinností účastníka cestnej premávky, v danom prípade povinností vodiča.

Krajský súd nemohol prehliadnuť dôležité údaje týkajúce sa osoby obžalovanej, a to údaje uvedené v evidenčnej karte obžalovanej, ktorá získala vodičské oprávnenie na vedenie motorových vozidiel skupiny „B“ už dňa 08.03.1988. Po celý čas výkonu vodičského oprávnenia, podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov v spojení s výpisom z evidenčnej karty vodiča, doposiaľ bola postihnutá za priestupok na úseku cestnej dopravy len raz, a to za priestupok spáchaný dňa 31.03.2014, kedy jej bola uložená pokuta 20,- eur, pričom nešlo o závažný spôsob, ani dopravnú nehodu, ani nebol prítomný alkohol. Bola síce napomenutá aj za priestupok spáchaný dňa 31.12.2017, no podľa výpisu z ústrednej evidencie priestupkov jej sankcia uložená nebola. Obžalovaná podľa týchto evidencií doposiaľ nemala evidované zadržanie vodičského preukazu. Nakoľko následne už obžalovaná nemala evidované žiadne priestupky na úseku cestnej premávky, je možné konštatovať v osobe obžalovanej nejde o nedisciplinovanú vodičku, ktorej správanie by svedčilo o benevolentnom prístupe k dodržiavaniu vodičských povinností.

Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaná nemá záznam v registri trestov.

Zo správy z miesta bydliska vyplýva, že obžalovaná je prihlásená k trvalému pobytu v F. pri I. č. XXX, kde býva s manželom, dcérou s manželom a tromi deťmi, na jej správanie neboli žiadne sťažnosti, ani nebola prejednávaná komisiou verejného poriadku, ani jej neboli uložené žiadne opatrenia. Je spoluvlastníčkou rodinného domu a príslušných pozemkov. Jej pomery považoval krajský súd za usporiadané a možnosti jej nápravy za priaznivé. Navyše z výmenného listu zo dňa 9.11.2017 vystaveného všeobecným lekárom pre dospelých MUDr. K.m vyplýva, že obžalovaná poskytuje 24 hod. starostlivosť ťažko chorému 92 ročnému otcovi, pričom svojim osobným motorovým vozidlom chodí 4 - 6x do mesiaca na lekárske ošetrenia a liečbu.

Ani okolnosti prípadu, keď znalec vo svojom znaleckom posudku z odboru dopravy cestnej podaného v prejednávanej veci pripustil, že vznik dopravnej nehody z technického hľadiska bol vyvolaný zlým pochopením svetelného signalizačného zariadenia, pričom obžalovaná sa v čase zrážky pohybovala z nulovej rýchlosti približným zrýchlením 2,0 m/s v čase zrážky rýchlosťou 25,00 km/hod, nenasvedčovali tomu, že jazdila bezohľadne a bezdôvodne rýchlo, čo by v opačnom prípade viedlo k potrebe výchovne pôsobiť na obžalovanú ako vodičku trestom obmedzujúcim výkon jej vodičského oprávnenia.

S uvedeným súvisí skutočnosť, že okresný súd opomenul dostatočne zohľadniť nedbanlivostnú povahu zavinenia obžalovanej, ktorá pred dopravnou nehodou nejazdila bezohľadným spôsobom, pri spôsobe svojej jazdy neporušila žiadne ďalšie povinnosti vodiča a do križovatky vchádzala po predchádzajúcom

zastavení na jej hranici. Nedostatok jej nedbanlivosti nespočíval teda v zjavnom ignorovaní dopravných predpisov. Obžalovanej doposiaľ nebol zadržaný vodičský preukaz, a to ani v súvislosti s predmetným prečinom, a nakoľko ani po jeho spáchaní sa obžalovaná nesprávala ako nedisciplinovaná vodička, krajský súd po zohľadnení všetkých vyššie uvedených skutočností dospel k záveru že účel trestu možno dosiahnuť aj bez uloženia trestu zákazu činnosti.

Preto krajský súd považoval za neprimerane prísne, aby dôsledkami uloženého trestu zákazu činnosti v konečnom dôsledku bolo výrazne negatívne ovplyvnené plnenie povinností obžalovanej voči spoločensky žiaducej starostlivosti o svojho chorého rodiča, ktorý je na pomoc inej osoby evidentne odkázaný.

Aj podľa názoru krajského súdu bol správnym a zákonným postup okresného súdu, ktorým obžalovanej uložil peňažný trest vo výmere 500,- eur. Odôvodňuje to nedbanlivostná povaha predmetného prečinu spáchaného obžalovanou v rámci cestnej premávky v spojení s prevahou dvoch poľahčujúcich okolností oproti absencii priťažujúcich okolností uvedených v § 37 Tr. zák. a s doterajšou bezúhonnosťou obžalovanej, u ktorej išlo doposiaľ o ojedinelé, výnimočné vybočenie z medzí riadneho života, a tak nie je nevyhnutné až vytvorením hrozby bezprostredného výkonu trestu odňatia slobody motivovať obžalovanú k tomu, aby viedla riadny život a nepáchala ďalšie trestné činy. Na dosiahnutie účelu trestu postačí zásah do majetkovej sféry obžalovanej v primeranom rozsahu tak, ako ho určil okresný súd. Povaha prečinu, kritický vzťah obžalovanej k svojmu prečinu a jej majetkové a osobné pomery, výšku peňažného trestu, odôvodňujú správnosť záveru okresného súdu aj o výmere uloženého náhradného trestu odňatia slobody, ktorý je podporným trestom pre prípad, že by výkon uloženého peňažného trestu mohol byť obžalovanou úmyselne zmarený.

Hoci bol rozsudok napadnutý odvolateľkou v podstate len v časti výroku o treste, a to výroku o treste zákazu činnosti, tento však tvorí s výrokom o uložení peňažného trestu a náhradného trestu odňatia slobody celok, a tak krajský súd po splnení prieskumnej povinnosti rozhodol o celom výroku o treste, nakoľko nebolo dôvodné vracať vec okresnému súdu na nové konanie a rozhodnutie. Nebolo potrebné ani vo výroku o peňažnom treste odkazovať na použitie ustanovení o úprave trestnej sadzby trestu odňatia slobody mechanizmom uvedeným v § 38 Tr. zák., lebo tento sa, ako už bolo naznačené, použije len pre úpravu trestnej sadzby v prípade, ak súd ukladá trest odňatia slobody, čo krajský súd napravil vlastným výrokom.

Na základe vyššie uvedených dôvodov potom krajský súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný